

مرند اۆيكو

Mərənd öykü

قادينلارين اۆزل توي سالونلاري بو اولكه دن سايلمير

يازار: رقيه كبيري

Web address: www.marand-oyku.arzublog.com

Facebook: www.facebook.com/marandoyku

Email: rezaaydin491@yahoo.com

قادينلار توي سالونلاري بو اولكه دن سايلىمير

رقيه كبرى

(انىلار توپلوسوندان)

توي حال- هاواسيندا دئيلىدىم. اما ايكي سئوديم اينسان دَير وئريب منى ده شنليك مجلسلرينه دعوت ائتميشدىلر. گون اورتادان سونرا يازى- پوزونو بوشلادىم. قالخىب سحر دن ساچلار يما بوردوغوم بيگودىلرى آچدىم. سونرا بورولموش ساچلارى هميشه كى كيمى ييغيب، سانجاقلادىم. گئيىندىم. برك- دوزكله چوخ دا آرام ساز دئيىل. حالبو كى تميز، سليقهلى گئيىنمكدن خوشلانارام. ميروارى بويون باغيمى بويونما سالىدىمدا انگلستانين اسكى دؤولت رئيسى، تاچر خانيم يادىما دوشدو. منه گؤره ميروارى تاچر خانيمين وارليغىنين بير بؤلومندن سايلىلر. ندنسه هميشه، اونو دونياسين دئيىشديغينده، ميروارىلارى ايللا بيرليكده تورپاغا قويلاياچاقلاريني دوشونموشم. قولاقلار يما ميروارى سىرغالار يما مزيىن ائديب، نه قدر چاليشسام دا، ميروارى ياراشان بَدَل قولباغيمين ايشگيلىنى، بير اليمله اينجه حلقه سينه كئچيره بيلمەدىم. « وئرَم سالوندا بيرى باغلار قولوما» دئدىم. گوزگولنديمده مارگارت تاچر دئيلىدى، اوزوم كيمى سىرادان بير قادين منه باخىردى.

آژانس گؤندردىيى داشقا كيمى تاققا- تاق سس وئرن ماشينلا – آدينى يازميرام. بنى بشر قالسين، ايسته ميرم سؤزوم بير ماشينا بئله توخونسون- پارس هتلىنه دوغرو يوللاندىم. اوتوباندا ياريمچىلىق آشاغى چيكيلىمىش شوشه دن سرين، اوره يه ياتيم يئل اسيردى. چرقدىمىن آلتىندان توكولن ايكي- اوچ تئل، آلىنىمدا يئلين هاواسينا اويناييردىلار. منسه سس سىز- سس سىز مئله تيردىم. شوفر ماشينين سس سيستمىن- بيلمەدىم سس كاستدن چيخير يوخسا سى دى دن- چاليشديرىنجا، ال- آياغيم سوستالدى. گننه 1356-57 ايللريمىن نوستالژياسينا قاپاندىم. سس سيستمينده، داريوش- ون سسى كؤزمك باغلامىش يارالار يما آغرىتماغا باشلادى: « روزى كه تورو ديدم، موهاثو بافته بودى... با گل سفيد ياس، گلو بند بافته بودى...» سرين يئل بير ياندان، نوستالژيامى جانلانديران موسيقى سسى باشقا طرفدن منى گيرداب كيمى ايچينه چكىردى. لذتله، آجى حيسلريم بير بيرنه قارشىمىشىدى. ايلك و سون عاشيق اولدوغوم اينسان، پلك دىلى ايله دفعه لرجه بو تصنيفى قولايما پيچىلدامىشىدى....

توي سالونونون اؤنونده، بير جور، بير تاخيم گئيىنمىش نگهبانلار دقت چكسه ده يقين قورخو ياراتماق اوچون قاپىنين اؤنونده داينامامىشىدىلار. سالونون پالتارسويونان بؤلومو قيم- قيراق قادينلارلا دولويدو. هر گوزگونون اؤنونده دؤرد- بئش قادين چابالايردىلار. كيم كيمه ايدى! پالتار دَيشن كيم، اوز- گؤز بزه ين كيم... هئچ كيم باشقاسينا باخىب، باشدان- آياغا گؤزدن كئچيرمه يه واختى يوخ ايدى. او قالابالىقدا اؤزومه بير يئر آچدىم. چرقدىمى آچىب، مانتومو ايىنىمدن چىخاراناجان بير ايكي قادينى ايسته مه دن دومسوكله ديم. گوزگولرين بيرىنين كنارىندان بويلاىب، اؤزومه باخدىم. باشيمين داليسيندا سانجاقلادىغيم ساچلار يما انله جه

قالمیشدی. الیمی اوز- گۆزومه چكديمده بير ثيالى نين سۆزو يادىما دوشدو: «هر زامان، هر اۆلكهده بير نئچه قادىن بير مجلسه گئندە، گۆردون كى آينا- بزه كىن اوزويله داشىمادى، او اۆلكهده آزادلىقدان سوز دانىشماق اولار» ثيالى نين سۆزونو دوشونمە يە واختىم يوخايدى. مانتومو رختدار خانىما تحويل وئردىم. يئرئنه دميرده يازيلمىش بير نومره قايتاراندا ندنسه مچيدلرين باشماق يئريسى يادىما دوشدو. اۆز- اۆزومه «سندە چوخ آنايىن بيرىسن ها» دئديم. «مچيد هارا، پارس هتلىنين توى سالونو هارا»

سالوندان ايچەرى گيرىنجه، قازاقاباق، قىزلار آغاسينا بنزەر بير قادىن دىنمز- دانىشماز الينى منە سارى اوزالتدى. چاش- باش قالدىم. منىملە برابر ايچرى گيرەن ايكي باشقا قادىن دعوت كارتلارين اونا وئرىنجه، هله اوندا نه ايستەديغىنى آنلادىم. قىزلار آغاسىنين آنلى قاشلارى گىژگاھلارينا دوغرو چكىلمىشدى. سيلكونلا قالينلاشدىرمىش دوداقلارى آز قالا بير قات ائشىگە آيىلسىن. ياناقلارينا سيلكونو ائله تزىق ائتمىشىدلر كى، دئيه سن درينىن آلتىندا كوت توبوق يومورتا قويوموشدو. بوخاق واريدى، نئجه!

هوندوشقانين بوخاقى اونون يانىندا هئچ سايىلىردى....

بير نئچه ميزين اطرافىندا دولاندىم، بلكه بير تانىش گۆروم. گۆرمەدىم. آنا- آنالاردان ميراث قالمىش بير سۆز يادىما دوشدو: «تانييان يئرده اۆزونه حورمت ائدرلر، تانيميان يئرده كوركونه» كوره يى آچىق، پىلكلى- مينجىقلى پالتار گنمىسە ايدىم دە، پالتارىم ياراشىقلى دوروردو. اونا گۆره كوركومه گوهه نيب، بير نئچه ميزين اطرافىن دولاندىم. بوش صندلرين چوخوونون اوزەرىنه كيف، شال و اونون كىمى اشىلار قويوموشدولار. بللى ايدى آرخادان گلن يار- يولداشلارين دا گۆزه آلبىلار. بير ميزين باشىندا دايانيب، بوش بوراخيلمىش صندل دە اوتوردوم. هله ياخشىجا يئر بە يئر اولمامىشدىم، اۆزومدن ياشلى نئچه قادىن ميزين دۆرەسىندە ايله شىبلر، گۆردوم. ساختا بير تبسمله اوزلەرىنه باخدىم. تبسمون ساختا اولدوغونو آنلامىشىدلار. هئچ بيرىسى دوداغىن بئله قاچىرتمادى. اۆزومه آلمادىم. ميزلەر، پار- پار پارىلدايان پىلكلى دونلارا، اتكلىكلەرە باخدىم. قادىنلار اكرانا چىخان مانكنلردن داھا دا گۆزل، ياراشىقلى گۆرونوردولر. كوره يى، ياخاسى آچىق دونلارى، قىسسە، يئرده سورونن اوزون اتكلىكلرى گۆزدن كئچىرتدىم. دونيانين مانكنلرى رۇكلام ائتىكلرى، سون مدل گئىملرى بو سالوندا گۆرمك اولاردى. بيزىم قادىنلار دونيانين مانكنلرىندەن قالىجى دئيىلدىلر.

اينجه بئل قىزلار، اسپانيولى پىله- پىله اتكلىكلرى ايله هر هاوا دا چالينان موسيقى يە رقص ائدىردىلر. قولومو ميزە دىرسكلەيىپ، قىزلارين، قادىنلارين صنعتكارلىقلارين ايزلەيەرک اۆز- اۆزومو دوشوندوم كى، قادىنلاريمىزىن اوز- گۆزلرىندەكى بزهك ماسكاسينا باخمىيلاق، بير چوخ فايىزى يالنىز و يالنىز توى سالونلارىندا اۆزلرى اولوب، اۆزلوكلىرىنى گۆسترمە يە امكان تاپىرلار. اونا گۆره دە ايچەرىلرىنى دئيىل، گۆز اۆنوندە اولان ارگانلارينا اهميت وئرىرلر. بو اۆلكهده قادىنلارا ميدان آچىلىپ، اينجهلىكلرين، صنعتلرين گۆز اۆنونه قويسالار، نەلر اولار، نەلر! ائله بو حال- هاوا ايدىم كى موسيقى هاواسى دىيىشلىدى. تصنيفسىز، رقص هاواسىنين سسى سالوندا سسلندى. اۆز- اۆزومه «آهان! بو اولدو دئيه سن» دئيدىمده؛ اينجه بئل، گنج بير قىز رقص لباسى ايىيندە، ايندە قاوال سالونون اورتاسينا سوزدو. من دىريلىدىم. موسيقى هاواسى اىلا آستاجا ميزىلداندىم: «گۆرموشم، سئومىشم اىسترم سنى....»

هله گۆزل رقصين دادى داماغيمدايدى كى بويوردولار كوركهن له گلين خانيم ايچرى گليرلر. انله او آندا سالوندا بير ولوله دوشدو. آچىق كوركلر، ياخالار، دوزولموش تئلر، هاميسى اوتوركلىن آلتيندا قالدى. چاديرا اورتن كيم، شال- چرقدە بورونن كيم...بیر من قالدیم، بیر ده بیر نچه باشقا قادين. گلین خانیمین گۆزل رقصیندن سونرا، یازی- پوزویا داریخدیم. توی باشا چاتمامیش قالخیب، سالوندان چیخدیم. رختدار خانیم اسكى حماملارین جامادارلاری كیمی پیشخوانین آرخاسیندا آیلشمیشدی. اؤنوندهكى كاغیذین اوزه رینده نارین- نارین گیرده شکیللر چکیردی. وئردکلری دمیر اوزه ریندهكى نومره می وئریب، مانتومو آلدیم. انشیکه چیخدیم. اوره یاتیم یئل اسیردی. بیرسی پلتک دیلی ایله قولاغیما بیر موسیقی پیچیلدا بیردی.

اؤه یئتیشدیغیمده، قوناقلیق کیفیمی بوشالندان، بدل قولباغیم کیفیم دیینده قالمیشدی، گۆردوم.

92.7.8